

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Desseffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Tisza letörése

beövetkezeti, mielőtt még árthatott volna az országnak. A geszti földesur hiába köpte a markát, nem mutathatta ki zsarnoki hatalmát. Az az erős akaratú fellépés, mely egész politikai működését jellemzi, csufos kudarcot vallott. Az ország jóléte nem kísérleti nyul, melyen az ilyen elvakult országgrontó viviszekciót követhetne el. Biharországban hasonlórú és gondolkodású barátai között teremthet rémuralmat, megtaposhatja nemtörődömségével a magyar és a nemzetiségi kultúrát, tenyésztheti ezer számrá az irni-olvasni nem tudókat, amint az a fekete statisztikából kitűnik. Ott szűkebb pátriájában még kénykedve szerint grasszálhat mostanában, mindaddig, míg azt a szellemet, melyet csökönyös koponyával ő képvisel, le nem teperi a megindult ujhódó áramlat. Ez a politikai pofon, melyet újólag kapott, más jobb érzésű embert régen észretérített volna. Ő azonban nem olyan fából van faragva, hogy félreálljon. Gátjával akar szolgálmi minden áron a fejlődésnek, a haladásnak. Bécs és az osztrák érdekeket meggondolás nélkül szolgálja s másoktól is azt kívánja, hogy vakon kövessék őt. Öröklött aulikus természete csak hasravágó dást ismer a császári akarat előtt. Előtte nem az ország jóléte, anyagi fejlődése, kulturális emelkedése a lényeg, hanem a hatalom fanatikus birtoklása. A római caesárok zsarnoki örjögése vetekszik csak az övével. Letiporni, megsemmisíteni s még az irmagját is kiirtani az ellen véleménynek, az ellenkező akaratnak, ez az ő politikája.

Ha akart volna tanulhatott volna már. Meg volt rá az alkalom. Az ő zsebkendő trükkje kergette bele annak idején a nemzet jobbait egy hatalmas akciába, melynek eredménye majd nem az alkotmány teljes felfüggesztése volt. Akkor is tájékozott a dühtől, hogy katonai téren nem vihette keresztül Bécs akaratát. Inkább lángba borított mindent, csak hogy az ő akarata érvényesüljön. Akkor visszavonult geszti magányába. Ez a visszavonulás azonban nem javított világnézetén, sőt mintha az alatt benne összegyűlemlett energia még fokozottabb mértékben kíváncznék ki belőle. Valóságos keleti fanatizmussal erőlködik a régi állapotok fen-

tartásán, sőt a rosszabb helyzet teremtése legerősebb vágyát képezi. Valóságos apostola a sötétségnek, a maradiságnak. Vaskezü lovagja az agrár feudal viszonyok megerősítésének. Olygarcha érzelmei féket nem ismerve törnek ki belőle. Be akarja savanyítani végérvényesen a mostani szociális állapotokat, azon a címen, hogy az ország értelmiségéé a vezető szerep. S miközben e dolgokon erőlködik, nem veszi észre, hogy körülötte megváltozott a világ gongokodása, hogy a régi rendszer hívei, a vezető értelmi osztály (?) helyébe egy újabb, szabadabb gondolkodású, haladottabb szociális érzékkel bíró ivadék nőtt fel. Hogy ma már az egyszerű földmivelő népet sem lehet az orránál fogva vezetni, mert nem hisz el feltétlenül mindent, ami az uralkodó értelmi osztály iszákjából kikerül, mert erősen, meggondoltan meg tudja különböztetni, hogy mi történik az ő érdekében s mi az ellen. Ma már az is átment a köztudatba, hogy milliók sorsának javulása, azok jogainak kiterjesztése fontosabb és lényegesebb az állam érdekében, mint nehány tízezer kiváltságos család gondtalan megélhetése. Ma már az egyszerű munkás ember is különbséget tud tenni az osztály-érdekek közt, ma már nyilvánvaló közhely, hogy a társadalmi berendezkedés mikéntisége egyszerű hatalmi kérdés, melyet meg lehet gyökeresen változtatni. Ma már mindenki tudja, hogy a királyok, császárok, főurak nem isten kegyelméből lettek azzá, amiknek magukat mutatják. A műveltség elterjedésével, a népek és társadalmi osztályok történetének ismeretével nyilvánvalóvá vált, hogy az egy érdekű, azonos felfogású emberek szöve kezelése, fellépése hatalmat jelent, mellyel érdekeiket megvalósíthatják. Ma már a nép ellen csak ideig-óráig lehet valamit tenni s ha rájön arra, hogy becsapták vagy igát, nagyobb terhet raknak a nyakába, megrázkódik s pokolba kergeti jöltevéit, még akkor is, ha Tisza Istvánoknak hívják őket.

— Virilisjog átruházás. A tehénjárási gazdaság Makóvárosánál meglévő virilis jogának gyakorlását az 1912-ik évre Vörös Péterre, a keresztény népbank Angster Jenő igazgatóra, Péli Istvánra pedig Urbán Istvánra ruházta át.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

A fegyverszünet értelmében ma a költségvetési vita megszakításával újra a véderőt tárgyalta a képviselőház. A békének végleges megpecsételése után ma az ülés iránt alig volt érdeklődés. A képviselők oly csekély számban jelentek meg, hogy Návay Lajos elnök csak féltizenegy óra tájban nyithatta meg az ülést.

Nyegre László jegyző fölolvasta a tegnapi ülés jegyzőkönyvét, a melyet megjegyzés nélkül hitelesítették.

Aztán az interpellációs könyvet olvasták fel: hat régebbi interpelláció tetejébe három új interpellációt jegyeztek be:

Rákossy Viktor a kultuszminiszterhez a német nyelvnek az Operaházban tervezett ténfoglalása miatt.

Pozsgay Miklós ugyancsak a kultuszminiszterhez a tanítók államségélyének gyors kiutalása iránt, végül

Huszár Károly (néppárti) a miniszterelnökhöz az olasz flottának az Egei tengeren való megjelenése tárgyában.

Az elnök javaslatára elhatározta a Ház, hogy félegykor tér át az interpellációkra.

Bejelentette aztán az elnök, hogy a mai ülésre kitűzött kilenc nészerinti szavazást az ellenzék részéről visszavonták. E szerint a Ház rátér

a véderővita

folytatására.

Az első szónok a gazdapárti Kovács Gyula volt, a ki azzal a kijelentéssel kezdte a beszédét, hogy a háboru borzalmaiktól minden művelt embernek iszonyattal kell elfordulnia, s így szimpatikusnak kell lenni mindenki előtt annak a törekvésnek, a mely a dinasztiai háborus kedvét korlátozni igyekszik. A nép óhajtja is a békét s a hadseregek mérhetetlen fejlesztése csak a dinasztiai érdeket szolgálja. Nem tudja helyeselni Tiszának azt az álláspontját, hogy a hadsereg számára kért óriás vér- és pénzáldozattal nem lehet nemzeti követeléseket junktimba hozni, mert több százados tapasztalat, hogy csak ilyen alkalmakkor lehet az ország számára kicsikarni valamit. Aztán a választójogról kezdett szólni.

Návay Lajos elnök itt figyelmeztette, hogy ha el akar térni a tárgytól, erre a Ház engedelmet kell kérnie.

Kovács Gyula megkapván a Ház engedelmet, azt fejtette, hogy a legutóbbi választás után feltétlen híve a titkos szavazásnak. Aztán újra a katonai javaslatról szólva, a véderőreform hibáit fejtegette.

Lovász Márton szólalt fel ezután. A katonai javaslatokat a politika legfontosabb kérdésének tartja. Ezek méltányos és megnyugtató elintézésére nélkül a király és nemzet között nem jöhet létre a kívánatos béke. Hogyha a hatalmasok hódító politikára gondolnak, ebből a törekvésükből alaposan kiábrándíthatják őket az a politikai és gazdasági mérleg, mely Bosznia okkupációja után előttünk állott. A javaslatot nem fogadja el.

Interpelláció a nyiregyházi vérengzés ügyében.

Huszár Károly (sárvári) a nyiregyházi Jekelfalussy-ügyben, a következő interpellációt intézte honvédelmi miniszter urhoz:

Van-e tudomása a honvédelmi miniszter urnak arról, hogy Jekelfalussy Pál, mezőhegyesi honvédszár-főhadnagy, aki jelenleg ekvitiációban van Nyiregyházán, megpofozta tiszti szolgáját és mikor az teljes önértettel tiltakozott ez ellen, nehéz lovassági karddal össze-vissza szurkálta és vagdalta, úgy hogy husz sebből vérzett?

Minő intézkedéseket tett a katonai hatóság, hogy a büzös főhadnagy példás büntetését minél hamarább megkapja?

Minő intézkedéseket tesz a honvédelmi miniszter ur, hogy a katonai szolgálat folyamán önhibáján kívül munkaképtelenné vált legény megfélelő anyagi kárpótlásban részesüljön?

Interpelláció a háboru miatt.

Az ülés végén Huszár Károly néppárti képviselő még egy interpellációt terjesztett be az olasz-török háboru ügyében.

Kérdi a miniszterelnököt, van-e tudomása arról, hogy az olasz flotta az olasz kormány ígérete ellenére minden irányból az Aegai-tengerre siet, azzal a céllal, hogy a török szigetek megszállásával kényszerítse Törökországot a békekötésre. Az előtt a veszedelem előtt állunk, hogy a háboru lángja a mi érdekszféránkat is eléri. Kérdi a miniszterelnököt, hogy tett-e külügyi képviselőnk valamit ennek megakadályozása érdekében. Kérdezi továbbá, hogy hajlandó-e külügyi hivatalunk tiltakozni az olasz katonáknak ama kegyetlenségei ellen, melyek a kultúra

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdeséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszertárában kaphatók.

Ideál-crém 1 tégely 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, rózsás és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-néval van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, díszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

és a kereszténység legnagyobb szegényére vannak.

Huszár Károly mire interpellációját befejezte, 2 óra volt, mire elnök az ülést bezárta.

A Csáky szalmája.

Elpocsékolt városi téglák.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 11.

Makó város utcáin mostanában 176 ezer koronáért építettünk aszfalt gyalogjárdát. A terület, melyet ekként aszfalttal fedtünk be, tízezer négyszögmetert tesz ki. Ahol most aszfalt lett, ott eddig mindenütt téglaburkolat volt.

Igy 700 ezer négyszögmeternyi területről szedték fel a téglát s hánvták az ut mellé az aszfalt-építő munkások.

Ha tudjuk, hogy négyszögmeterenként lefektetve 22 darab téglát számíthatunk, nyilvánvaló, hogy a 700 ezer négyszögmeterről egy millióhatszázhuszonnyolcezer téglát került ki.

De számítsunk csak tovább. Az új téglá ezre 40 koronát ér, ám a járdából kikerült ócska tégláért is szívesen adnak ezrenként legalább 25 koronát. Ekként egy millióhatszázhuszonnyolcezer darab téglát negyvenezerhátszáz koronát ér.

Negyvenezerhátszáz korona ára téglá került hát ki a gyalogjárdákból.

És most közönség, hatóság egyformán kutatja s kérdezi, hol van ez a téglá vagy hol van az a pénz, a mit a téglá ért.

Mert csak ért, már nem ér. Mert se téglá, se pénz. A téglá elpárolgott s nem lett belőle — pénz. S hogy hova tűnt el ez a sok téglá, senkise tudhatja, de nem is fogja tudni.

Több hónapja már, hogy a vállalkozó végleg befejezte az aszfalt-gyalogjárók építését.

Szerződés szerint vállalkozó köteles lett volna az aszfalt helyéről kikérült téglákat csomókba rakni s a kikérült téglákat köteles lett volna a hatóság haladéktalanul biztos helyre elhordatni, vagy megőrzéséről bármiként is gondoskodni.

Vállalkozó nem tett eleget szerződéses kötelességének, a városi hatóság meg elmulasztotta magától értetődő kötelességét.

Vállalkozó az aszfalt elől összevissza az utfelekre széthányta a téglát s hónapokon át rendetlenül heverték szanaszét. És ez a nagy baj még nagyobb bajnak, kárnak lett az okozója. Ezek a téglák ugyanis — majdnem valamennyi — az utfelekről e hónapokon át eltűnedeztek.

A hatóság csak most kezd már kapkodni, most is csak külső beavatkozásra. Számtalan figyelmeztetésünkre: hogy tenni kell már valamit e téglákkal, eddig nem is hederített, most aztán azt mondja, hogy — kinyomoztatja bűnvádi uton, hogy hová tűntek el a téglák.

Hát ez a nyomozás hiába való való lesz, mert eredménytelen lesz. Száz darab tégláról se fog bebizonnyulni perrendszerűleg, hogy azt ki lopta el. Bizonyos, hogy mindazt ellopták, de személy szerint senkit se foghatnak elő. Bizonyos, hogy nem lesz kít büntetni s még

bizonyosabb, hogy a város senkitől se kapja vissza ezt a tetemes — kárát.

A hatóság részéről van itt a mulasztás, még pedig a nagyjából.

A város terve és határozata volt, hogy e téglákból azokon az utcákon készítenek gyalogjárókat, ahol semmilyen járó sincs. Kézenfekvő kötelesség volt tehát, hogy ezt a tervet így haladéktalanul végre kellett volna hajtani. Avagy ha ennek akadálya volt, egy csomóba s bizonyos helyre kellett volna hordatni valamennyi téglát. Azonban úgy hagyták szanaszét összerakás nélkül az összes utcákon, mintha igazán azokra már szükség se lett volna. Nem is csoda, hogy sokan gazdátlanok nézték mindenik utcában. Mert éppen úgy nézett ki.

Nagy érték van szóban. Negyvenezerhátszáz korona. Megérdemelte volna már ezért is, hogy törődjenek vele. S ha nem törődtek, felelni kell ezért a nagy mulasztásért.

A hétfői közgyűlés elé interpelláció alakjában, felkerül a kérdés: miért történt ez a mulasztás s ki felelős a város ilyen nagymérvű károsodásáért?

Vessző.

Egy család tragédiája.

Halál a kutban.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 11.

A somogy megyei Lábodon élt Roja István kiscigazda családjával. Két gyönyörű gyermekük volt. A hat éves Antal és a négy és fél éves Rozália. Mindkét gyermeket rajongásig szerették a szülők. Ámde a sors megirigyelte a kis család boldogságát.

Az elmut év nyarán történt, hogy a kis fiu a kut körül játszott s a kut korhadt kávájára támaszkodva, a gyöngye alkotmány bedőlt, a kis fiu a kutba esett s belefulladt. A szerencsétlen szülőket mélyen sújtotta a szerencsétlenség, de idővel megvigasztalódtak s a megmaradt kis leányt halmozták el szeretetük minden jelével.

Tegnap azonban a végzet ismét súlyos csapást mért Rója Istvánra. A szép, verőfényes őszi napon a kis leányka kint játszott az udvaron. Babaruhát mosott s azt a szárítás céljából a kut kávájára teregette. Egy darab rongy beleesett a kutba, a kisleányka utána hajolt s a másik pillanatban rémes jajsikoltás és tompa zuhanás hallatszott.

A boldogtalan gyermek belezuhant a kutba. A kisleány jaksikoltására előrohantak a szülők s az udvaron dolgozó emberek mindjárt leereszkedtek a kutba, de mire a 6 öles mély kutból fölhozták a gyermeket, már halott volt.

Egy jó magaviseletű
fiu azonnal felvétetik.
Kezdő havi
fizetése 12 korona.
Utolsó évben havi fizetése 20 korona.
a Makói Független Ujság
nyomdájában.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Nov. 12. Vasárnap. Római kath. A 23 B.-A. o. Gör. kath.: Október 30. B 22 Zenób. — Nap két 7 óra 0 perckor, nyugszik 4 óra 27 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Sürögnyóprognózis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet: 11-4 fok Celsius.

Közgyűlés a városnál. Makóváros képviselőtestülete hétfőn délelőtt tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével november havi rendes közgyűlését.

Elmaradt bizottsági ülés. Galambos Ignác dr. polgármester, mint arról lapunk mai számában megemlékeztünk, összehívta a városi állandó választmányt, hogy a hétfői közgyűlés tárgyait előkészítse. A választmány azonban, mint az már máskor is, így most is megtörtént, nem jött össze. E szerint a közgyűlés tárgyai a hétfői közgyűlésre az állandó választmány határozati javaslata nélkül kerülnek a közgyűlés elé. Ez ugyan nem a legnagyobb veszedelem, mert a városi tanács az ügyeket előkészítette. Az állandó választmány különben is fölösleges a rendezett tanácsú városoknál. Ilyet a törvény csak a törvényhatóságnál ismer. Egyet azonban mindenesetre meg kell jegyezni ebből az alkalomból. Nevezetesen azt, akár van szükség a rendezett tanácsú városoknál az állandó választmányra, akár nincs, mégis kötelessége lett volna a tagoknak megjelenni az ülésen, mert hiszen *sokan e választmány megalakításánál annyira töltöttek, hogy oda bejussanak.*

Istentisztelet a reformátusoknál. Holnap, vasárnap a református templomban az istentisztelet a következő sorrendben tartatnak meg: az ő-templomban délelőtt 9 és délután 2 órakor prédikál Kun Zoltán segédlelkész, az új-templomban ugyanazon időben prédikál Kósdy János segédlelkész.

A Kossuth utcai ártézi kut átvétele. Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsos a tanácsnak mai ülésén jelentette, hogy a Kossuth utcai ártézi kut a szerződés által kikötött feltételeknek minden tekintetben megfelel, így azt a város nevében átvette, miért is a városi tanács a vállalkozónak kiutalványozta a neki járó 2750 koronát.

A takarmányhiány és az OMGE. Az országban tapasztalt takarmányhiányra való tekintettel fölterjesztést intézett nemrég az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetősége a kereskedelmi kormányhoz, hogy az abrak- és szalastakarmányneműek szállításánál a szokásos díjkezdéseket ismételtelen engedélyezze. Mivel a gazdátársadalom a fölterjesztésre mindeddig választ nem kapott, az OMGE közgazdasági szakosztálya megbízta az elnökséget, hogy sürgős fölterjesztésben ismételtelen szorgalmazza a kérelem érdemleges elintézését. Hasonlóképpen a műtrágyák szállításánál is kérelmezni fogják az ötven százalékos szállítási díjkezdés megadását.

Nyilvános előadások a főgimnáziumban. A főgimnázium tanártestülete a tél folyamán 12 kulturális előadást tart a különböző tudományágak köréből. A sorozatot Kordos Gusztáv dr. főgimnáziumi tanár nyitja meg e hó 13-án délután 5 órakor az intézet

tornacsarnokában. Az előadás címe: „Mivel táplálkoztak őseink?” Az előadást vetített képek kísérik. Az érdekesnek ígérkező előadások minden hétfőn délután 5 órakor fognak megtartatni s lapunk vasárnapi számában azokra minden alkalommal fel fogjuk hívni olvasóközönségünk figyelmét. Az előadások teljesen ingyenesek s azokon mindenkit szívesen látnak.

A városi közkönyvtár fejlesztése. A városi képviselőtestület még 1910-ben elhatározta, hogy a városi közkönyvtár fejlesztésére a költségvetésbe évi 400 koronát vesz fel s egy nagyobb államsegély kiutalása végett folyamodik, a Muzemok és könyvtárak Országos Tanácsához, valamint hivatalos kiadványaik és monografiáik megküldése végett megkeresi a fővárosi, az országos statisztikai hivatalt, az összes miniszteriumokat, törvényhatóságokat és rendezett tanácsú városokat. Több mint egy év múlt el e határozat meghozatala óta s mindez ügyekben nyoma sincs az intézkedéseknek, miért is *Espersit* János dr. városi képviselő interpellációt intézett a polgármesterhez meg tudandó, hogy a tapasztalható mulasztásoknak mi az oka s ki a felelős azokért az anyagi károkért, amelyek e mulasztásból kifolyólag a városi közkönyvtárat értek.

Iparhatósági megbízottak gyűlése. Makóváros tanácsa, mint elcsőfoku iparhatóság mellé választott iparhatósági megbízottakat holnap, vasárnap, délelőtt 11 órára a számvevői hivatalba gyűlésre hívta össze *Bitó* Gyula elnök. A megbízottak ezen gyűlésen számolniak be az általuk teljesített vizsgálatok alkalmával szerzett tapasztalataikról.

A város jövedelme. A fogyasztási adóhivatalban az utóbbi 10 nap alatt 4936 korona 74 fillér folyt be jövedelem gyanánt, amit az ügyvezető, ma utalt be a város közpénztárába.

Mezőkovácsházai a miniszternél. Ma délelőtt a mezőkovácsházaiak egy nagyobb küldöttsége tisztelgett *Kövér* Béla járási főszolgabíró vezetésével *Székely* Ferenc igazságügyi miniszternél a Mezőkovácsházán felállítandó járásbíróság ügyében. A küldöttséget *Náday* Lajos dr. képviselőházi elnök vezette a miniszter elé. A küldöttség kérelmére *Székely* Ferenc igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kérdést a legnagyobb jóindulattal fogja tanulmányozni s átvéve a küldöttség memorandumát, kijelentette, hogy ha a kivánság nem ellenkezik az igazságügyi érdekekkel, Mezőkovácsháza megkapja a járásbíró-ságot.

A közisztaság érdeke. Megemlékeztünk már arról, hogy a közönség a görög katolikus temető széles árkába hányja bele elhullott állatait, mint a melyre ez a széles és bozóttal övezett árok önként kínálkozik. A nagy terjedelmű temető árka a lakosság nemlőrődőmsége folytán valóságos melegágya ugy az emberi, mint az állati fertőző bántalmaknak. Ez indította *Rákossy* Gyula rendőrkapitányt arra, hogy indítványt adott be Makóváros tanácsához a temető bekerítésére nézve. Mint-hogy a temető bekerítése csak a görög katolikus egyház kötelességét képezné, a városi tanács mai üléséből a kerítés elkészítésére felszólította a görög katolikus egyházat.

- Az elhordott téglák ügyében. Kiss Pál dr. ma délelőtti interpellációt adott be a polgármesterhez, melyben kérdést intéz az iránt, hogy az aszfalt járdák készítése alkalmából lekerült téglák hova lettek és kit terhel a felelősség azért, hogy a téglákat elhordották? Az interpellációra a hétfői közgyűlésben adja meg a választ a polgármester.

- Csaló asszony. Lapunk mai számában megemlékeztünk arról, hogy Kaliczka Katalin deszki asszony a tegnapi hetipiac alkalmával Moskovics Abrahámtól harisnyákat lopott el. Csala Károly rendőrkapitány ma újból vallatásra fogta az asszonyt és töredelmesen bevallotta, hogy a büntetéstől való félelmében, illetve a büntetéstől való szabadulása reményében tegnapi kihallgatása alkalmával hamis nevet vallott be és őt nem Kaliczka Katalinnak, hanem Barna Agnesnek hívják. Minthogy a hatóságnak félrevezetése újabb bünesselkményt képez, a rendőrség két irányban való megbüntetés iránt tett a csaló asszony ellen feljelentést a szegedi kir. ügyészségnél.

- A kertészek felebbezése. Makóváros tanácsa, mint ismeretes, egyik határozatával kimondotta, hogy a halottaknapjához koszorúknak elővirágokból való készítéséhez nem kell iparigazolvány, mert az a háziipar körébe vágó foglalkozás. A városi tanács ezen határozata ellen ma a kertészek felebbezésével éltek.

- A gőzgékezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden december hó 10 napján délelőtti 8 órakor a (felső ipariskolában) fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez beküldendőek.

- A szegényházi vizsgálat. Makóváros képviselőtestülete még a szeptember havi rendes közgyűlésében vizsgálatot rendelt el a szegénymenházi állapotok, illetve a gondnok és az élelmező között felmerült vizsály megszüntetése tárgyában. Miután az eddigi vizsgálat a bajokat megszüntette, a további vizsgálat megszüntetése iránt a városi tanács előterjesztést tesz a hétfői közgyűléshez.

- Mentő kocsit nem veszünk. Most, mikor bennünk a kolera járvány veszedelmének réme ijesztett, Rákossy Gyula rendőrkapitány indítványt tett a városi tanácsnál egy mentő- és betegszállító kocsit beszerzése tárgyában. A városi tanács annak idején magáévá is tette az eszmét és megbizta Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsost, hogy a mentő kocsit és betegszállító beszerzésével. Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsos a városi tanácsnak mai ülésen jelentette, hogy a kél kocsit beszerzési ára 2500 korona. Ezt az összeget azonban a városi tanács oly magasnak találta, hogy lemondott egy mentő — mint a betegszállító kocsit beszerzéséről.

- Gazdátlan juhok. Földeákon 5 darab gazdátlan juhót őriznek a község házában, melyeket az igazolt tulajdonos a hivatalos órák alatt vehet át.

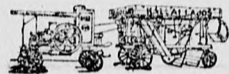
- Az elűzött. Az élet számos összeütközés fordul elő nemcsak az egymáshoz idegenek hanem — talán még gyakrabban — a család tagjai között is bizony számtalan példa van rá, hogy nagy eseményeknek, drámai történetnek válik szülő okává egy-egy olyan alak, kit a családból, vagy a tarsadalomból száműznek. A makói Uránia-színház vasárnap délutáni estéi előadásán gyönyörű műsor keretében fog egy ilyen megható

történetet bemutatni s a kik szeretnek az életből tanulni, bizvást megnézhetik ezt a gyönyörű alkotású munkát, amely mindenütt szenzációs sikert aratott, ahol eddig színre került.

- Táncmultság. A hosszú nyári munka végeztével azt hittük, hogy fiatalágunknak jól fog esni egy kis jól megérdemelt pihenés. De hogy is pihennek ők! Alig várják, hogy mielőbb meg legyen az első s utána a többi — táncmultság! Nohát nem kell soká várniok. Az V-ik kerületi Polgári Társaság már e hó 19-én vásár vasárnapján rendezi saját könyvtára javára az első táncmultságot. Jó mulatást kívánunk fiatalágunknak.

- Érdeky József Barcsay-utcai tánctermében már megkezdődött a táncintázás. Beiratkozni még mindig lehet.

- Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Szücs Ferenc Baranyi Juliannával, Kiss Simon Tóth Bodor Juliannával, Lengyel István Nagy Erzsébettel, Rácz Sándor Szabó Juliannával, Baranyi Ferenc Szücs Viktóriával, Zsákó János Grézi Juliannával, Szentmiklósy Ferenc Joó Viktóriával, Csernai István Varga Piroskával. Elhaltak: Galamb Anna Szentpéteri Sándorné 70 éves, Kiss Julianna Suletká Józsefné 29 éves, Csorba Terézia 27 napos, Galamb Pál 69 éves korában.

Az egész országban legjobban kedvelik a Kállai Lajos motoroséplőkészleteket, mert azok az összes motorok között valóban a legegyszerűbbek és a gazdák legjobban és legkönnyebben tudják kezelni. Ezen oknál fogva lettek Kállai Lajos motorai az összes kiállításokon első díszoklevelekkel, arany- és ezüstérmékkel kitüntetve. Figyelmeztetjük a tisztelt gazdaközöniséget, hogy ezidőszert Kállai Lajos motorgyárából sok száz motoroséplőkészlet van az országban kitűnő sikerrel működésben. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha ezen mindenütt legjobban bevált és az egész országban ismeretes egyedül létező legegyszerűbb és legkisebb benzinnemű motoroséplőkészletekről árjegyzéket kér és felvilágosításért Kállai Lajos motorgyárához (Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám alá) fordul, mivel a hirneves valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám alatt kaphatók. Saját érdekében mindenki jól vigyázzon Kállai Lajos motorgyár pontos címére és főképp a „LAJOS” keresztnévre, nehogy más hasonló Kállai cégekkel Kállai Lajos hirneves motorgyárát összetéveszteni. Saját pénzének ellensége, aki más motort vesz, mint Kállai Lajos-félt, mert Kállai Lajos motorai az egész országban a legjobbaknak vannak elismerve. Minden gazda legyen óvatos, ne kérjen kíváncsiságból mindenféle hangzatos nevű cégektől motorárlapot, mert másnap már az ügyvőkök kik magukat gyári főtisztviselőknak, titkárnak, főnöknek, sőt gyárosnak adják ki, zaklatják szerződésüköt végett. A gazdaközöniséget tehát saját érdekében figyelmeztetjük, hogy motorvásárlás végett csakis a jó hirnevi, az egész országban már általánosan ismert Kállai Lajos motorgyárához Budapest VI., Gyár-utca 28. forduljon, hol pontos jó kiszolgálás mellett előre biztosítva lehet, hogy a legkisebb motoroséplőkészletet kapja.

x Naponta friss „Baksör” kapható Érdeky József Barcsay-utcai vendéglőjében.

- Kedves gazdám! Ha már röstelted a fáradságot utánam lenyulni, mikor az Uri-utcan elvesszettel, légy szíves és jőjj értem a „Makói Független Újság” kiadóhivatalába, ott megtalálisz,

mert ha nem jössz, befotom magam a — főkapitánysági lomtarba. Egy gazdája után siró-rívó bicska.

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágást, hasmenést és egyéb gyomorfájást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

WÉBER & BÁRÁNY

gyógyszertárban. Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elix. f. m. m. védjegy rajja van.

Betörő király.

Kikindai történet.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 11.

A közelmúlt napokban közöltük, hogy Szántó Imre nagykikindai varrógép-ügynök nem kevesebb, mint 75 betöréses lopást követett el. Most azt írják Nagyikindáról, hogy nem 75, hanem 19 az általa elkövetett betöréses lopások száma, ami szintén elég csinos rekord.

Szántó Imre 37 éves. A vele vadházasságban élő Mágyár Anna 27 éves. Mágyár Anna volt az, aki ellátogatott az egyes házakba, ahol körülnézte magát, a kulcslyukakról papírlenyomatot vett és észleleteiről naplószerű könyvet vezetett.

A házkutatás alkalmával talált 151 darab álkulcsot, ezek után a papírlenyomatok után készült. Ha így azután valahol a betörés kelőképpen elő volt készítve, akkor Szántó hozzálátott mesterségéhez, a melyet egész művészettel hajtott végre. Házastársára már más feladat ezután nem várt, mint a lopott holmik gondozása, elrejtése és értékesítése.

Szántó a betöréseket rendszeresen egymaga követte el. Két-három esetben voltak segítőitársai. Csapó János 28 éves torontálorszi lakos személyében és Mágyár Annával ma már a fogházban ülnek. A házkutatás alkalmával a 151 álkulcson és az egész sereg feszítő vasak, vésők és egyéb segítőeszközökön kívül több mint háromszáz bűnjelt, lopott holmit talált a reődörség. Utolsó betöréses lopása Nika György hentesüzletében volt, ahol aztán rajtakapták.

A dolog úgy történt, hogy Szántó együtt borozgatott Nikával és még néhány más polgáremberrel és mikor Szántó látta, hogy Nikának jó kedve van és nem egyhamar fogja elhagyni a korcsmát, elment, betört üzletébe és négy oldal szalonnát, egy akó zsírt és egyéb dolgokat vitt el.

Nika reggel feljelentette a betörést a rendőrségen, amely a kapott nyomon elindult és csakhamar meg is találta a tettest Szántó személyében. — Vallomása szerint több helyen tört be. A rendőrség letartóztatta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A bosszu. A bosszu . . . olyan nagyon — hosszú, hogy tavalyról mostanáig ér. Még a mult esztendőben történt, hogy Rakoncai István földeáki legény egyik mulatságon nem valami jó cimboramódra bánt el Sándor József ottani legénynyel. Sándor azonban panaszával sehova se ment, magába fojtotta s mint bosszút érlelte magában: alkaiomra várt. Az alkalom az idén Szent István napra csak ugyan meg is jött. Ujra együtt mulatott a két földeáki legény. Rakoncai hamarabb távozott a mulatság színhelyéről Adok István és Adok Pál cimboráival. Alig mentek azonban valameddig, előtök termett Sándor József és se szó, se beszéd, neki esett Rakoncainak. Úgy elverte egy erős üveggel — leginkább a fejét hogy meg ne sántuljon — hogy Rakoncai István 14 napon át jajgatott bele. A bosszunak ekként történt kielégítéséért bíróság elé került Sándor József. Súlyos testi sértés vétségével vádolta meg Rakoncai. Most tárgyalta le ezt a bűnyüget Szobonya Miklós büntető járásbíró. Sándor férfiasan beismerte tettét s azt is megmondta, hogy bosszúból tette a tavalyi sérelemért. A bíróság 8 napi fogházra taksálta a bosszút, ennyire ítélte el Sándor Józsefet, aki ebbe szépen bele is nyugodott, így az ítélet jogerős.

§ A talált kefe, mint bűnjel. Sok cifra bűneset fordult meg a bíróságnál és akárhányszor lehet tapasztalni azt a felfogást, hogy a ludas ember siet bírósági panaszra, azon hiszében, hogy ezáltal ő nyer a bíróságnál. Így eselekedett Pásztor Mihály volt vasúti munkás is, aki feljelentette Lövey Lajos Acsév. raktárnokát, mert állítólag Lövey azt állította róla, hogy egy kefét el akart lopni. A tárgyalás során kiderítette a bíróság Pásztor Mihály egy kefét talált a raktárban, amit nem csak hogy nem adott át köteleességszerűen a raktárnoknak, hanem ladájába rejtette. Amikor a raktárnok megtalálta a kefét, kérdőre vonta és így derítette ki, hogy a kefe a raktárból került elő. A bíróság Lövey Lajost, aki köteleességet teljesített a vad és következményei terhe alól felmentette. Pásztor Mihály pedig megelégedéssel távozhatott, hogy mint panaszos nem huzta ki a lutrit, a hogyan mondani szokás.

Bor eladás! Saját termelésű tisztán kezelt

155 tárnoki

BORAIMAT

zárt üvegekben, literjért

36 krajcárért

árusitom. — 10 literen felüli vételnél 2 krajcár, 100 literen felüli vételnél 4 krajcár árkedvezményt adok. — Továbbá ajánlom kis-kazánon főzött, tiszta

törköly-pálinkáimat

poharanként is. — Tisztelettel

Kocsis Sándor

Makó, Damjanics-utca 4. szám. a.

Közgazdaság.

A piacról.

Sem a proféták, de még a hívők sem tudták megakadályozni azt, hogy a hagyma és fokhagyma a piacon a nagyfokú áresés még tovább tartson, ott vagyunk ma már a hagyma árával, ahol voltunk, az üzlet elején és ha így men tovább, még eléri a zöld hagyma árát.

Okát ennek egyik külföldi képviselőnk abban a körülményben találja, hogy a makói piacról oly tömeges ajánlatok érkeznek külföldre, hogy a szükséglet fedezésére is csak a legalacsonyabb árak mellett gondolnak. Másrészt a külföldi kereskedők szintén nagy mennyiségű árut raktároztak be, mely áru most romlásnak indult és így oly alacsony árban bocsátják azt a piacra, hogy az egészséges áru árát teljesen lenyomják.

A gabona piacról nincs mit újabban mondani, az árak a liszt célra szolgáló magvakban hullámzó, de ez csak a spekuláció folyománya. Az árak mit sem változtak. Buza ára tartott, ilyen az árpa és a zab is. A kukorica szilárd irányzatú.

Zöldség félekben a piac már többé-kevésbé kialakult, de a külföld érdeklődése még nem nyilvánul eléggé e cikkek iránt.

Gabona árak:

Buza:	22-22.20 K.
Kukorica:	19-19.20 "
Árpa:	18-18.20 "
Zab:	19-19.50 "

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

Vörshagyma:	12- - K.
Fokhagyma:	17- - "
Petrezselyem:	14 - "
Sárgarépa:	7-5ú - "
Dughagyma:	40 - - "

A hagyma árai 100 kilónként értendők.

Kerestetik december 1-ére a

főtér közelében több szobás

magányos lakás

hozzátartozó mellékhelyiségekkel. — Cim a kiadóhivatalban.

Elveszel bugyeláris.

Október első felében elvesztett egy nagy fekete bőrtárcám, amelyben a birlalóra nézve teljesen értéktelen iratok és egy 1870. évi 598-45. sz. nyeremény kölcsön sorsjegye volt, melynek megsemmisítése végett a törvényes lépéseket megtettem.

Aki sorsjegyemet visszaadja, vagy megtalálására biztos adatot nyújt 50 korona jutalomban részesül.

Korhety Celesztin,
Makó.

Lapkihordó-fiuk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

FIGYELEM!

2000 darab legújabb felvételű hanglemez, 100 darab legújabb éneklő gép és éneklő gép alkatrészek és tük eredeti gyári árban lesznek elárusítva míg a készlet tart
Glück Samu gépraktárában.

Ujdonság!

Előre és hátra varró eredeti karikahajós varrógépek, Minerva egy tengelyes, súlyesztős karikahajós varrógépek, Central-Bobbin és Singer rendszerű csolnakos varrógépek, varrógépekhez való mindennemű alkatrészeket eredeti gyári árakban szállít Glück Samu gépraktára Makó.

Legujabb!

Lábbalhajtós morzsolókat, kuphengeres répavágókat, szecskavágókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, mosó- és mángorló gépeket, mélyen leszállított árban és kedvező részletfizetés mellett szállít Glück Samu gépraktára Makó, Szegedi-utca.

A Komlói-utfélen

hét hold

pusztai szántóföld, Szentpéteri Pál szomszédságában eladó.

Értekezni lehet

Erdei Jánossal

a pusztán, 60. szám alatt.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje
Iritz Sámuel özv. cégnél.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből
o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszertintű rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.

Keresztelő párnák, fejkötők és himzet piqe paplanok.

Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

(171) Szőrmeárak,

boák, muffok a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig.

Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások a legujabb divat szerint. Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az Otthon kávéház mellett)

Valódi márványból
készít sirköveket

Glück Lajos,
kőfaragó

(1) Makó, Szegedi-utca.

Ahol a sirkövek faragásáról és teljes készítéséről mindenki bármikor meggyőződhetik.

Raktáromon mintegy 500 darab áll választékul.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ó maga. (89)

X.

Borzasztó istenítélet.

En gyakran tréfát üttem velők e-félelmők alapján, a mint besötétedett, kimentem a bozóthoz azzal az ürüggyel, hogy összeköttetésbe helyezem magamat a gonosz szellemekkel, melyeknek a hangját nádsípokon utánoztam.

Egy alkalommal egy ocsmány nagy álarcot csináltam magamnak kenguru-bőrből, lyukakat vágva rajta az orrom, a szám, szemeim számára.

Esténként magamra öltöttem ezt a furcsa mezt s elkezdtem a tábor körül ödöngeni sajátságos hangokat hallatva, — néha üzöltve mint a farkas, majd hangosan ordítva a saját hangomon. Ily alkalmakkor a feketék azt hitték, hogy mint szellem természetes elememben vagyok. Azt sohasem kockáztatták meg, hogy utánam jöjjenek s meggyőződjenek róla, hogy csak tréfát űzök velők. Yamba természetesen tudott a tréfáról s rendszerint ő segített öltözködnöm, óvakodott azonban bárkinek is elárulni a titkomat.

Nincs kétség benne, hogy ha a feketék megtudják, hogy mindezt csak a hatásért tettem, nagyon komoly lett volna az eredménye, de hát a köztük uralkodó roppant babonáság biztosított erről az oldalról.

A nőekkel, mint fennebb már rámutattam, borzasztó kegyetlenül bánnak a mi szempontunkból véve, a valóságban azonban ezek nem is tudják, mi a kegyetlenség, mert egyáltalában nem ismerik a szeretetet. Ők a teherhordó állatok, a kiket földre vernek bunkósbottal, mihelyt bármi hibát követnek el és ha odább viszik a tábor, mindegyik nő maga cipeli az egész háztartást és a család minden cökmökjével egyetemben. Így közönséges látvány, hogy a nő egész terhet visz, mely egy vagy két gyermekből és mindenféle háziszertből, mint darálókő, kőbalt, yam-gyökerek stbibiből áll.

Tábor-változtatások alkalmával a férfiak semmi terhet nem visznek, kivéve jól kidolgozott paizsaikat, három dárdát (soha többet) és egy kőbaltát fiahordószörből font övük mellé dugva.

A férfiak nem pipáznak, mert hírét sem ismerik a dohánynak s a fő időtöltésük az örökös vadászatok közben, hadi fegyvereiknek a készítése, mi valóban fontos része napi foglalkozásoknak. Sokszor egész fát kívágnak, hogy egyetlen dárdát csináljanak belőle. Ami a paizst illeti, annak a gondos kimetszése szigoruan megfelel a tulajdonos vitézségének s minél több babért nyer, annál cikornyásabb és gondosabb a vésés a paizson.

A becsület nem engedi meg a rátartást.

(Folyt. köv.)

Önkéntes árverés.

10 kazal elsőrendű hereszéna, 2 kazal szép zöld hereszalma a Rónay-féle földön a (Marospart közelében) a legtöbbet ígérőnek e hó 12-én, vasárnap délután 2 órakor önkéntes árverésen el fognak adatni.

Iritz Sámuel özv. cég, Makón.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernnül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF 9

Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó- uj árut olcsóért akar

vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres „Meygasszonyhoz” címzett

rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában, (püspökkertel szemben). ahol minden e szakmába vágó cikkek igen izléses választékban kaphatók és így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenképp meggyőző.

19

Szolid árak

(6)

Ibolya-crém, Ibolya-szappan,
Ibolya-puder, legjobb hatású arc és kéz-finomító szerek.

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRÁNY

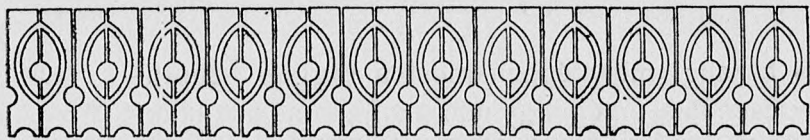
„Az Isteni gondviseléshez” címzet gyógyszertárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-crém 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindenemű engedélyezett különleges-ségeiben, kötszerek, gumi-cikkek és illatszerekben. (22)

(22)

IV.

A tett.

— Szalvátor! — kiáltozta le már háromszor a báró a terrászról két tenyerét a szája elé illesztve, míg végre stentori hangja öreg szolgájának a fülébe hatolt, ki botjára támaszkodva, kecskéinek szemelésébe merült s a faszor árnyában állott.

Lihegve mint egy ócska fuvó, tántorgott elő Szalvátor, hogy ura parancsait fogadja.

— Nesze! Ezt a levelet vidd San-Fedelébe a plébánosnak.

— Oda föl? kérdezte Szalvátor s ujjával egy 3-4 kilométerre eső falura egy domb tetején mutatott.

— Igen. Nem bizom senkiben, csak tebenned. Ha nagyon elfáradsz, odafönn hálhatsz meg.

— Tüstént indulok. Azt hiszem, estére visszatérhetek.

A báró egy pillanatig elgondolkozott. Hat-hét óra mindenesetre volt előtte, míg az öreg visszatérhet.

— Nesze, — mondta — dohányra!

A levéllel együtt egy pár lirát nyomott a markába, az utolsó utolsóját, mit Magdolna adott neki.

volna. De nem is volt az valódi ébrenlét nyitott szemekkel. Egyedül tágas pusztá helyiségekben, iszonyatos események előestéjén, gyötörve egyrészt a fölötté függő Damokleskard tudatától, másrészt sátáni tervek-től, eltökélve, minden körülmények közt megtenni a csapást, de mégis halálos rettegésben a miatt, hogy talán nem gondolt meg előre eléggé minden lehetőséget, lásasan hánykolódott a csöndes éj végtelenségén át a szalmazsákján azzal az érzéssel, hogy csupa éles szögletű léceken fekszik.

Ee a tények e keserű megfontolása mellett fantáziák is foglalkoztatták, melyeknek semmi közük sem volt a valósághoz.

Szivesen elkerülte volna a legvégső eszközt. Volt-e mód rá? Talán. A barát gyáva ember volt. Egy pár jól alkalmazott fenyegetés bizannal olyan rémületbe ejtette volna, hogy örült volna, ha életét gazdaságainak kiszolgáltatása által megvásárolhatja. De hogy fogjon ehhez? És azután? Mi módon biztosítsa magát feljelentése ellen? Nem, nem! Egyedül csak az volt biztos, ha megöli őt.

De hogy fogjon a dologhoz? Hová célozzon? Az öreg gyanakodó volt. Megütközik rajta, ha látja, hogy az ügyvéd nincs jelen és nem rukkolt elő az aranyával. Talán nem is hoz magával készpénzt, hanem csak kötvényeket, vagy éppen pénztári utalványokat, névre szólóan.

E pontban is óvatosan kellett eljárni, nyájas fogadtatásban kellett őt részesíteni, fecsegésre birni, körsétát tenni vele, megmutatni neki a nagy felső termet, a konyhákat . . . a pincéket . . . a pincéket, igen, is-

Tévedések elkerülése végett kérem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Tökegy-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Tökegy-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszosztályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miért is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és políuros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval ujabbnál ujjabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyárakon. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halottí ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejfék és sarkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sarkosorú-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb árakon számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus válsztekban tartok érc, müvirág, élő preparált sarkosorúkat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlitem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelméből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított árakon számítok gyászruháknak valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternokendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb meglegedéstükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses pártfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat,
özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek. — Kis temetéseket 5 koronától feljebb, nagy temetéseket 20 koronától feljebb.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az ujjabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készit a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár !

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek :

Irodalmi müvek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászokcsijaimért külön díjat nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszosztályig gyorsan és pontosan, szolid árakon.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok, b. tudomására adni, hogy folyó évi november hó 28-án a téli idényre a táncitanítást megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak.

Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm a nagyérdemű közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátram rám bízhatja gyermekét. Tanítom a táncokon kívül az illem a társaságban levő viselkedés szabályait s a esinos testtartást.

Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és a gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beírni szíveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon (Gróf Vay-utca 250 szám) hol most is esténként állandóan folyik a tanítás.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Schwartz Miksa
okl. táncitanító.

101

Az „V-ik ker. Polgári Társaskör“

saját helyiségében

folyó évi november hó 19-én
vásár vasárnapján — saját könyvtára gyarapítására —

Táncmulatságot rendez.

Belépti díj: férfiaknak 80 fillér, nőknek 60 fillér.

Kezdeté este 7 órakor, vége reggel. A tiszta, kitiűnő italt Tergonica Péter szolgáltatja. Kitiűnő zene.

A kör, külön meghívót nem boesájt ki, ezúton kéri tehát a n. é. közönség jóakaratu pártfogását.

Makói Uránia-színház.

Vasárnap délután 4 órakor és este 8 órakor

Először kerül színre:

Az elüzött.

a leghatásosabb mozgóképfelvétel, mely mindenütt óriási sikert aratott.

Ezen kívül:

Lacika szerencsése. Kacagató.

Mire megvénülünk.

Jókai gyönyörű regénye drámai képekben.

Az életlen kard. Humoros. A portugál lovasság. Nagy látványosság. Az ellenfelek. Dráma.

Károly ismétágglegény

Mindenki nevet.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. 134

A rendkívül hatásos műsoru előadásra a közönség figyelmét felhívja

Az igazgatóság.

Józan kocsis

azonnali belépésre felvétetik.

Fizetés télen 70 korona, a nyári hónapokban 100 korona havonta.

Mandl Zsigmond
MAKÓ.

Mérleg-kiállítás

129 Makón

Halász Á. gépraktárában
legújabb mérlegekből.
Érdemes megnézni.

Gyógyszertár átvétel!

Ezennel szives tudomására hozom a nagyközönségnek, hogy

Besenyei Dezső urtól, a róm. katolikus templom mellett, a Szt. István-téren levő

gyógyszertárat megvettem
s ezentul személyesen fogom vezetni.

Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi különlegességeket, kötszereket, stb. stb. Raktáron nem lévő dolgokat, a legrövidebb idő alatt meghozatok.

A nagyközönség szives támogatását kéri: Makó, 1911. nov. hó.

JENEI SZÉKELY LAJOS

(162)

gyógyszertártulajdonos.

Petrezselyemmagot

megbízható idei magot

a legmagasabb

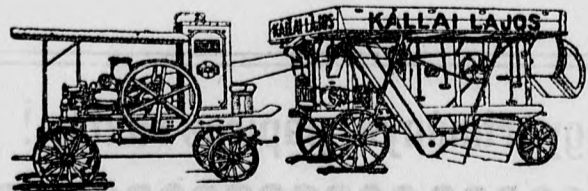
áron vesz

Mandl Zsigmond

MAKÓ. 136

A köztudatba ment át,
hogy csakis 170

Kállai Lajos motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-utca
28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda disz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

KALLAI LAJOS hirneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Értesítés!

Naponta friss, eredeti

kőbányai

gyári töltésű

MALÁTA-SÖR

kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Ami igaz, az igaz!!

De az is igaz, hogy jó és olcsón csakis az »Alkalmi áruház«-ban lehet vásárolni, mert tulajdonosának sikerült készpénzért egy nagy tétel legújabb divatu tiszta gyapju női- és férfi ruhaszövetet, vásznat, remek téli árukat, valamint egyébb, a kézműáru szakmához tartozó cikket igen olcsón megvenni, mely árukat az »Alkalmi áruház«-ban a már megszokott olcsó áron fogja elárusítani.

Győződjön meg erről saját érdekében mindenki.

Alkalmi áruház.

Kossuth szoborral szemben.

Gyümölcs-fa

163 eladás.

Ha biztos sikert akarunk elérni, úgy már most ne mulasszuk el a gyümölcsfák ültetését. Ezen okból előjegyezhető a legfinomabb fajú alma, körte, barack, őszibarack, ringló, befőzni való a r a n y a l m a, cseresnye és meggyoltványok, továbbá szabad földben nemesített 2 éves korával bíró különféle fajú nemes rózsák, örökzöld thuyák, ákácok, stb. BREUER ZOLTÁN mérnök makói belsejnyomási faiskolájából, ahol a kívánt fajok személyesen is kiválaszthatók. Megrendelések és előjegyzések elfogadtnak, úgy kint a helyszínén a faiskolában, mint pedig BREUER ZOLTÁN „Orangyalhoz“ címzett gyógyszerárában (Telefon szám 92.) Makón. A gyümölcsfák heti piacok alkalmával a püspökkert előtt beszerezhetőek.

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 frt. 50 kr.,

10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 frt.

Valódi ó-törköly pálinka literje frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél

Valódiságért szavatosságot vállal a cég.

Tanuló-leány

jó fizetéssel felvétetik.